

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Blizorul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Duminică.

Prețul unui exemplar: 1 Leu

Fariseul și Vameșul,

Flori de crin între mărăcini, păcatul în tovărășia virtuții. trufia voiește a se dovedi smerită, — aceasta o tâlcuiește evanghelia Vameșului și a fariseului.

Fariseul se reprezintă prin mărăcini și spini, prin păcatul trufiei; iară vameșul este asemenea florilor de crin, reprezentând virtutea smereniei.

În zilele de azi, păcatul trufiei, a îngâmșării este atât de înrădăcinat, cași cum nici nu s'ar putea stărpi. Mai toți oamenii umblă purtându-și nasurile prin văzduh, sunt măreți, semeți, increzuți, înțelepți, frumoși, buni, avuți, puternici, increzători în puterile lor proprii și nu-și reamintesc cuvintele Domnului, că: „Dumnezeu tru-fașilor stă împotriva, iară celor smeriți le dă dar.” (I. Petru 5, 5.) Și „nu te trufi cu inima ta, . . . că

în trufie este pierdere.” (Tob. 4, 16), iară în alt loc se spune că: „începutul păcatului este trufia.” (Sirah 10, 13).

Trufia sau superbia este o prețuire din cale afară a noi înșine și ca urmare a acesteia o plăcere desordonată de a fi distinși. Din trufie derivă ambiția cu intrigile sale, cu fățărnicia sa: de aci vin ne-număratele minciuni, nesfârșitele mântueli, lăudăroșia, încăpățânarea în părerea proprie, cearta, egoismul și jaluzia. Ne necăjim de succesul altora, ne bucurăm dimpotrivă de nefericirea lor, îl micșorăm în sufletul nostru pe aproapele prin bănuială și judecăți temerare, prin clevete și hule.

Pentru trufie au fost pedepsiți ingerii, strămoșii noștri Adam și Eva, Faraon, Nabuchodonosor, David și

Ezechia. Dumnezeu popoarele păgâne pentru trufie le-a dat întru minte nepri-cepută, în necurăție, desfrâu, lăcomie și năravuri rele. Pavel Rom. 1, 21—32)

Care a fost cauza multelor erezii, desbinări în biserica lui Isus Hristos, decât numai trufia! Care este motivul multelor certe, neînțelegeri, a răsbunărilor, proceselor și destituirei multor oficianți cinstiți din slujbele lor prin comune, orașe și țări, decât numai vanitatea, trufia și egismul. Din aceasta cauză fariseul s'a întors din biserică la casa sa osândit, fiindcă rugăciunea lui nu-o săvârșise din convingere, din inimă și credință curată și că a expus la înjosire publică pe aproapele său, pe vameș, fără nici un drept și competență evidențându-și în public orgoliul persoanei sale hidoase, scârboase și plină de putrejunea fărădelegilor.

Nu înzadar a primit titlul de fariseu, ci după meritul trufiei.

Precum trufia este temeliea tuturor relelor, așa smerenia este temeliea tuturor virtuților. Smerenia este virtutea „prin care omul cunoscându-se limpede pe sine însuși, se prețuește puțin pe sine însuși.” (Sf. Bernard). O urmare a smereniei este, că ne supunem înainte de toate voinței lui Dumnezeu dela care am primit tot binele în ordinea naturei și a harului ceresc. „Dumnezeu stă împotriva celor mândri, iar celor smeriți le dă har.” (Iacob 4, 6.)

Isus Hristos s'a smerit pe sine luând trup omnesc, făcându-se asemenea nouă întru toate, afară de păcat; ne învață să fim smeriți cu sufletul, ca să putem fi fericiți. Preacurata Vergură Marie este modelul smereniei. S. Apostol Pavel în smerenia sa: „eu sunt mai micul apostolilor.” (I. Cor. 15. 9. 10) Așa vameșul faptele sale bune le rețace, le micșorează, cele rele le recunoaște, le mărturisește în toată smerenia inimii sale. Fariseul în trufia sa cele bune le trâmbiță, cele rele le tace și probează a le tăinui.

Inima frântă și smerită a vameșului, Dumnezeu n'a urgisit-o; s'a întors îndreptat la casa sa, — prin smerenie s'a înălțat. Fără de umilire, nici o umilință.

Departate de a ne socoti doborâți prin multele necazuri, umiliri, prigoniri boale,

mizerii, provenite din partea aproapelui nostru, în loc de revoltă și murmur, să intonăm cântarea smereniei: „Bine e mie, că m'ai smerit, ca să învăț îndreptările tale.” Ps. 118.

D. V.

Papa Piu XI.

În ziua de 6 Februarie a. crt. au trecut treisprezece ani, de când colegiul cardinalilor l-a ales de cap văzut al Bisericii lui Hristos pe Papa Piu XI.

E bine, ca să reamintim — cu ocazia aceasta — în linii generale, activitatea extraordinară desfășurată de el în timpul celor 13 ani, în interesul ideii: Împărăția lui Hristos pe pământ.

Papa Piu XI. s'a născut dintr'o familie de industriasi din Desio — aproape de Milano. Studiile le-a terminat în Milano și Roma, arătând deja cași tânăr chemare specială pentru un destin înalt.

În anul 1879 a fost hirotonit, ca apoi timp îndelungat — aproape 20 de ani — să fie profesorul seminaristilor din Milano. În anul 1888 a fost numit funcționar al bibliotecii „sf. Ambroziu” din Milano, — peste 10 ani devine directorul acestei instituții cu renume mondial.

În preajma războiului mondial, în anul 1914, Papa Piu X. l-a numit canonic catedral la Biserica sfântului Petru și i-a concredut postul de director al bibliotecii din Vatican.

În timpul războiului Papa Benedict XV. l-a numit nunțiu papal la Varșovia, dându-i titlul de arhiepiscop de Lepanto. În aceasta calitate a lucrat mult pentru oprirea curentelor comuniste pornite din Rusia vecină. În anul 1919, când armatele bolșevice amenințau Varșovia, nunțul stătea pe loc, dând pildă de un eroism rar. În timpul acesta el îmbărbăta și însuflețea Polonia periclitată susținând neincetat, că rezistența armată — ajutată de Dumnezeu — va avea efectele sale salutare. Așa s'a întâmplat. Polonia îi va rămânea mereu recunoscătoare pentru cuvintele pline de nădejde și de bărbăție adresate poporului polon în pericolul mare al bolșevismului.

În anul 1921 — pe baza meritelor sale din Polonia a fost numit arhiepiscop de Milano și cardinal. În aceasta înaltă demnitate a stat însă puțin — abia 5 luni, — căci la 6 Februarie 1922 a fost ales papă, ca peste 6 zile — în 13 Februarie al aceluiaș an, să fie încoronat.

Din activitate lui Piu XI. Deja la Rusaliile anului 1922,

Într'un circular — Rerum Ecclesiae — arată programul său. Cu aceasta circulară înființează asociațiile, cere au menirea de a ajuta misiunile preoțești. În aceasta circulară discută, spulberă greutățile, invață, cere și urgitează fapte. Misiunile și misionarii sunt ajutați nu numai cu sfaturi, dar și cu bani.

Peste tot se arată, ca cel mai fervent aderent al reformei vieții sufletești prin misiuni. De dregul misiunilor stabilește chiar o catedră pentru chestiile misionare. Ce dovedește mai mult dragostea ce o are față de misiuni, decât faptul, că el a consacrat pe primii episcopi indigeni: chinezi și japonezi. El este acela, care în interesul apostolatului intenziv înființează dieceze noi și teritorii misionare noi. Dispozițiile lui luate cu privire la educația preoțimei indigene, sunt dovada grijei mari, ce o poartă acest mare Papă — chestiilor sufletești ale lumii.

Pacea lui Hristos în împărăția lui Hristos este lozinca Părintelui nostru Papa. Și ca să fie el cel dintâi, care dă pildă altora, — în 11 Februarie 1929 — subscrie cu Mussolini înțelegera din Lateran, care a pus sfârșit prinsoarei benevole a Papilor. A încheiat un șir lung de concordate cu diferite state, stabilind raportul ce trebuie să existe între puterea spirituală și lumească. Toate acestea sunt făcute în interesul păcii lui Hristos pe pământ, pentru acest gând se roagă Papa și pentru acest gând pune să se roage lumea întreagă în anul sfânt, a 1900-lea al mântuirii noastre.

Acțiunea Catholică. Dar Preafericitul Părinte nu uită nici de Europa. China și Japonia, Africa și Australia sunt „terra missionum,” dar nici Europa atinsă de boala necredinței nu este într'o stare mai fericită. Imprejurările cer imperios reforma vieții, restabilirea credinței. De aceea în circulara din 23 Dec. 1922 — Ubi arcano — sulevează chestiunea Acțiunii catolice, chemând la luptă dreaptă pe toți aceia, cari vreau să adaugă la înbunătățirea stărilor de azi. Nu s'a oprit aici. A urmat un șir lung de scrisori, cari s'au ocupat cu chestiunea Acțiunii Catolice. Urmarea a fost, că Acțiunea Catholică s'a înființat în toate părțile lumii și lucrează cu rod pentru: *pacea lui Hristos în împărăția lui Hristos.*

Pentru acest gând să ne luptăm și noi, ascultând de sfaturile Preafericitului Părinte Papa Piu XI.

Mismar.

Oglinda activității catolice.

Când vrem să ne mărturisim, privim în oglinda sufletului nostru, ce să vedem petele și murdăria aceea, ce trebuie să o curățim. Numai în acest mod avem icoana fidelă a stării, în care este sufletul nostru.

Dacă vrem să câștigăm icoană fidelă despre *activitatea noastră catolică*, trebuie să privim în alta oglindă sufletească și să ne întrebăm că în confor-

mitate cu dorințele Bisericii și ale Preafericitului Părinte Papa ce am făcut, ca în familia noastră și în parohie să se nască o altă viață, activă, puternică și mântuitoare ?

Iată câteva întrebări :

1. *Cum m'am purtat față de presa catolică ?* De vreme ce jertfesc mult pentru cotidianele și revistele, care nu sunt în serviciul Bisericii, oare sprijinit-am după puterile mele presa bună ? — Dacă nu ai făcut aceasta, nu poți fi catolic bun. Căci ce folos, dacă pe pereții casei tale sunt atârinate icoane sfinte, iar pe masa ta zac gazetele și cărțile ucigătoare de suflete.

2. *Cu ce am contribuit la învierea vieții catolice ?* Am plătit taxa de membru la vre-o asociație catolică sau înscrisu-m'am într'o asociație, de vreme ce sunt membru la toate cluburile, asociațiile culturale și de binefacere cu caracter laic ? Vezi, dacă nu activezi pe acest teren, atunci nu ești catolic adevărat, ci figurezi ca atare numai în registrele oficiului stării civile, căci creștinul trebuie să fie activ și anume faptele lui trebuie să-l arate, că este creștin, iar tu, prin purtarea ta prea lumească, nu mărturisești despre credința ta. Dacă nu s'ar ști, că în ce Biserică te-ai botezat, nimeni nu ar ști că ești catolic.

I-ți voi mai pune încă întrebări, cercetează-ți sufletul și dă răspuns în conștiința ta.

Principii morale.

I.

Despre vulpe se spune, că ajungând în cursă, își roade coada sau piciorul, numai că să scape. — Cine prin minciună vrea să iasă din necaz, nu piciorul și-l roade, ci ceea ce îi sunt mai de preț: Omnia și caracterul.

II.

Prin minciună ai ajuns la vre'un avantaj? Tare scump l-ai plătit. Prin minciună ai scăpat dintr'un necaz? Ai căzut într'alul și mai mare. Cu minciună ți-ai câștigat cinstea în fața altora? Înaintea ta ți-ai pierdut toată cinstea.

III.

Și cea mai lungă viață pământească se sfârșește foarte repede. Acela lucră cuminte, care cu o viață pământească morală, își câștigă dreptul la

viața veșnică, la viața fericirii veșnice.

IV.

Cine se gândește, că suntem trecători, nu-și va risipi viața în dezertăciuni.

V.

Gândul la moarte potolește patimile și stinge săgețile diavolului. Alungă ispitele. Potolește focul sângelui.

VI.

Pitagora impunea elevilor săi, examinarea conștiinței cu următoarele întrebări: Ce-am făcut? Cum am făcut. Făcut-am tot ce trebuia?"

VII.

Seneca. — „Am obiceiul să mă examinez zilnic. Seară când stingem lumina, trec în gând peste ziua întreagă. Pun pe cumpănă toate faptele și vorbele mele.

VIII.

Ce e mai greu pe lume? Filosoful Thales: mai greu e să ne cunoaștem pe noi înșine; mai ușor îi a huli pe alți.

IX.

Toate aparatele în care vom să adunăm electricitate, mai întâi trebuie izolate, altfel se pierde. Tot așa și sufletul trebuie izolat de impresiunile rele, ce roesc în lume, căci numai astfel va putea fi menținut curat.

X.

Unde nu lucește soarele, acolo-i mușgai și viermi. Înainte de culcare, la rugăciunea de seară, oprește-te și luminează puțin sufletul tău și te întreabă: Ce-am făcut? Cum am făcut? Ce am lăsat nefăcut? Dacă ai greșit, privește la Isus pe cruce și zi; păcătuit-am, doamne, iartă-mă. Măine nu va fi așa. Costaniuc Mihai.

Calendar săptămânal.

17 — 23 Februarie 1935.

17. Dumineca Vameșului și Far.

Ap. II. Tim. 3, 10. Evg. Luca 8, 10.

M. Teodor Tiron.

18. Luni Papa Leon.

19. Marți Ap. Arhip.

20. Mercuri Ep. Leon † 780.

21. Joi C. Timoteu.

22. Vineri Mart. din Eughen.

23. Sâmbăte M. Policarp † 169.

Din cartea sf. ap. Pavel către Tim.

Cap. III. v. 10. „Iară tu ai urmat învățătura mea, viața mea, scopul meu, credința mea, îndelungă răbdarea mea, dragostea mea, îngăduința mea, 11. prigonirele chinurile, cari mi sau făcut mie în Antiohia și în Iconia și în Listra; ce fel de prigoniri am suferit și din toate m'a izbăvit Domnul. 12. Și toți cari voiesc să trăiască cu evlavie în Isus Hristos, vor fi prigoniiți. 13. Iară oamenii cei răi și amăgitori vor da tot mai spre mai rău, înșelând și singuri înșelându-se. 14. Dară tu petreci în cele ce ai învățat și cari îți sunt încredințate, știind dela cine le-ai învățat. 15. Și fiindcă de copil știi sfințele scripturi, cari pot să te înțeleptească spre mântuire prin credința, care este în Hristos Isus.

